

የሰበር መ/ቁ/158613

ሐምሌ 18 ቀን 2010 ዓ.ም

ዳኞች ፡ብርሃኑ አመነወ.

በዕውቀት በላይ

እንዳሻወ አዳኝ

ሃይሉ ነጋሽ

እትመት አሰፋ.

አመልካች፡- ወ/ሮ ማስተዋል ሰፈረ

ተጠሪ፡- የለም

መዝገቡ ተመርምሮ ተከታዩ ወሳኔ ተሰጥቷል።

ወሳኔ

የሰበር አቤቱታ የቀረበው አማራ ብ/ክ/መ/ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር አጣሪ ችሎት ተጠሪ ለችሎት ስራ እንቅፋት ሆናለች በማለት ጥፋተኛ ናት በሚል የመጨረሻ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ይህም ከማህደሯ ጋር እንዲያያዝ ትእዛዝ በመስጠቱ እና አመልካች ይህንን ትእዛዝ ለማስለወጥ አቤቱታ በማቅረቧ የሰበር ፍርድ ቤት ትእዛዝ አግባብነት ከወንጀል ህግ አንቀጽ 449 አንጻር ለመመርመር እንዲቻል ለዚህ ሰበር ችሎት የቀረበ ነው።

እኛም የቀረበውን አቤቱታ ከስር ፍርድ ቤት ትእዛዝ ይዘት እና አግባብነት ካለው ህግ ጋር በማገናዘብ መርምረናል። መዝገቡን መርምረን እንደተገነዘብነው ፍርድ ቤቱ ለትእዛዙ መሰረት ያደረገው መነሻ ምክንያት አመልካች የፍርድ ቤቱ ንብረት ክፍል ሰራተኛ ሆና ለዳኞች የሚሰጥ የሞባይል ካርድ ለዳኞች ቢሮ ድረስ ለማቅረብ ፈቃደኛ አልሆነችም በሚል ምክንያት ጉዳዩን ችሎት ቀርባ እንድታስረዳ ስትጠራም ችሎት ለመቅረብ እምብተኛ ከመሆኗም በተጨማሪ በፖሊስ ተጠርታ ስትቀርብም ተገቢውን ምላሽ ለመስጠት ፈቃደኛ ባለመሆኗ ለችሎት ስራ እንቅፋት ሆናለች በሚል ምክንያት

የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ እንዲሰጣትና ከማህደሯ እንዲያያዝ ትእዛዝ ስለመስጠቱ ገልጧል። ችሎቱ ይህንን የቅጣት ወሳኔ ሲሰጥ የህግ መሰረቱ ግልጽ ባለመሆኑ አከራካሪ ሆኖ ቀርቧል። ለዚህም ነው በዚህ መዝገብ የቀረበው ጉዳይ ከወንጀል ህግ አንቀጽ 449 አንጻር አግባብነቱን መመርመር ያስፈለገው።

በመሰረቱ የዳኝነት ስራ አካሄድ ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎች ዓይነትና ቅጣታቸው የሚደነግገው የወንጀል ህጉ አንቀጽ 443 እና ተከታዮቹ ድንጋጌዎች ላይ እንደተመለከተው እንደጉዳዩ ባሕርይና ጥፋት ዓይነት ቅጣት የሚጣልበት ሲሆን በተለይ ችሎት መድፈርን አስመልክቶ ችሎቱ በያዘው መዝገብ ላይ ወዲያውኑ ቅጣት ሊወስን የሚችልበት አግባብ በወንጀል ህጉ አንቀጽ 449 እንዲሁም በፍ/ብ/ስ/ስ/ህግ ቁ/480 እና 481 በግልጽ ተደንግጎ ይገኛል። የእነዚህ ድንጋጌዎች ይዘትም ሲታይ የዳኝነት ስራ በማከናወን ያለውን ዳኛ በማናቸውም መንገድ ማወክ፣ መስደብ ፣ ማፌዝ፣ መዛትና በመሳሰሉ ሁኔታ እንቅፋት መፍጠር እንዲሁም የዳኝነት ስራ አካሄድ ስነስርዓት አለማክበር፣ ለችሎቱ ክብርና ለዳኝነት ስራ መልካም አመራር ተቃራኒ የሆነ ጠባይ የሚያሳይ ማንኛውም ሰው ፣ የችሎት ተግባርና ስራ የሚያደናቅፉና ተገቢውን ክብር ለማይሰጡ ለማይታዘዙና ተገቢውን ምላሽ ለመስጠት ፈቃደኛ ባለመሆን የችሎቱን ስራ የሚያደናቅፉን ማንኛውም ሰው በዚያው መዝገብ ወዲያውኑ ተገቢ ቅጣት መጣል የሚያስችል ነው። የእነዚህ ድንጋጌዎች ዋና ዓላማ የችሎቱን ስራ አካሄድ በማስከበር ያለእንቅፋት የዳኝነት ስራውን ማሳለጥ መሆኑን እንገነዘባለን።

በዚህ መዝገብ ወደ ተያዘው ጉዳይ ስንመለስ አመልካች የሞባይል ካርድ ለችሎቱ ዳኞች የማቅረብ አስተዳደራዊ ግዴታ ወይም የስራ ሃላፊነት አልተወጣችም በሚል ምክንያት ወደ ችሎቱ እንድትጠራ መደረጉ የተገለጸ ሲሆን ከጅምሩ አስተዳደራዊ የስራ ሃላፊነት አለመወጣት አለ ከተባለ በአስተዳደራዊ ስነ ስርዓት ጉዳዩ ተጣርቶ ተገቢው እንዲወሰን ማድረግ እንደሚገባ ይታወቃል። ከዚህ አልፎ ግን ችሎቱ ምክንያቱን ለመገንዘብ ፈልጎ ወደ ችሎት እንድትቀርብና ተገቢውን ምላሽ እንድትሰጥ ትእዛዝ ከሰጠ በኋላ አመልካች ችሎት ቀርባ የችሎቱን ትእዛዝ አልቀበልም ማለቷ እንዲሁም ለችሎቱ ተገቢውን ክብር አለመስጠቷ ከተረጋገጠ እና ችሎቱ ይህ ተግባሯ ጥፋት ነው ብሎ ካመነበት ቅጣት ሊወስን የሚችለው ለድርጊቱ ማቋቋሚያ ድንጋጌ በመለየት በወ/ህጉ

አንቀጽ 443 ወይም በፍ/ብ/ስ/ህ/ህግ አንቀጽ 480 ወይም 481 በተደነገገው አግባብ ሊሆን ይገባል።ከዚህ ወጪ በህግ በግልጽ ባልተደነገገ አግባብ የሚጣል ቅጣት የህግ መሰረት የለውም ።በመሆኑም የስር ፍርድ ቤት አመልካች ላይ የመጨረሻ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ እንዲሰጥና ይህም ከማህደሯ ጋር እንዲያያዝ በማለት የሰጠው የቅጣት ወሳኔ የህግ መሰረት የሌለው ስለሆነ ሊታረም የሚገባ ሆኖ አግኝተናል።ነገርግን አመልካች የፈጸመችው ድርጊት በአስተዳደራዊ መንገድ ተጣርቶ አስተዳደራዊ እርምጃ የሚወሰድበት ነው ወይስ የችሎቱን ስራ መድፈር ነው? በሚለው ላይ በመለየት ተገቢና አስተማሪ ወሳኔ መስጠትን ይህ ወሳኔ ቀሪ አያደርገውም ብለናል። በዚህ አግባብ ተከታዩን ትእዛዝ ሰጥተናል።

ትእዛዝ።

1ኛ/የአማራ ብ/ክ/መ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በሰበር መ/ቁ/03-75294 በ11/08/2010 ዓ.ም አመልካች ላይ የሰጠው የቅጣት ትእዛዝ ተሸሯል።

2ኛ/ አመልካች የፈጸመችው ድርጊት በአስተዳደራዊ ስነስርዓት ወይም በችሎት መድፈር የሚሸፈን ነው የሚለውን በመለየት ተገቢውን የመወሰን ጉዳይ ይህ ወሳኔ ቀሪ አያደርገውም ብለናል።

3ኛ/ይኸው እንዲታወቅ ለክልሉ ጠ/ፍ/ቤት የዚህ ወሳኔ ግልባጭ ይተላለፍ ብለናል።ይጻፍ።

**መዝገቡ ተዘግቷል ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።
የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት ።**

ሰ/ኔ